

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА НАРТАЙ
2022 ОНД БАЙГУУЛСАН ГЭРЭЭНИЙ ҮҮРГИЙН БИЕЛЭЛТ
/2022 оны жилийн эцсийн байдлаар/**

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 1.4, Монгол Улсын Яамны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.4 дэх заалтыг тус тус үндэслэн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 21 аймгийн Засаг дарга нартай 2022 онд байгуулсан хамтран ажиллах гэрээний үүргийн биелэлтэд Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам"-ын дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийсэн.

Хамтран ажиллах гэрээний үүргийн биелэлтэд өгсөн үнэлгээний үзүүлэлтийг хүснэгтээр үзүүлэв. Ерөнхий үнэлгээ 75.8 хувьтай. /хүснэгт-1/

**Аймгийн Засаг дарга нартай байгуулсан хамтран
ажиллах гэрээний үүргийн биелэлтэд өгсөн үнэлгээ**

№	Аймгийн нэр	Засаг даргын нэр	Гэрээний дугаар	Заалтын тоо	Дүгнэсэн арга хэмжээний биелэлтийн хувь							Биелэлтийн хувь
					100	90	70	50	30	0	-	
1	Архангай	Б.Цэрэннадмид	1	30	7	7	6	2	1	1	6	78.0
2	Баян-Өлгий	Д.Бауыржан	2	34	5	9	10	4	2	1	3	73.0
3	Баянхонгор	Д.Мөнхсайхан	3	34	7	10	6	3	1	1	6	78.0
4	Булган	Б.Ариун-Эрдэнэ	4	27	1	6	6	3	2	1	8	66.0
5	Говь-Алтай	О.Амгаланбаатар	5	31	2	15	8	3	1	-	2	78.0
6	Говьсүмбэр	Г.Батсуурь	6	29	1	11	9	-	1	-	7	79.0
7	Дархан-Уул	Б.Азжаргал	7	32	9	14	6	1	-	-	2	87.0
8	Дорноговь	О.Батжаргал	8	38	7	19	5	2	2	1	2	81.0
9	Дорнод	М.Бадамсүрэн	9	37	1	11	7	10	7	-	1	63.0
10	Дундговь	Ц.Мөнхбат	10	21	5	9	4	1	-	1	1	82.0
11	Завхан	Д.Түвшинжаргал	11	31	1	8	9	2	-	1	10	73.0
12	Орхон	С.Батжаргал	12	34	4	14	10	2	1	-	3	80.0
13	Өвөрхангай	А.Ишдорж	13	35	5	8	7	4	6	-	5	69.0
14	Өмнөговь	Р.Сэддорж	14	42	13	19	6	2	-	2	-	84.0
15	Сүхбаатар	М.Идэрбат	15	30	6	9	8	3	-	-	4	81.0
16	Сэлэнгэ	Н.Лхагвадорж	16	19	3	9	3	2	-	-	2	83.0
17	Төв	Д.Мөнхбаатар	17	30	6	11	3	6	1	-	3	78.0
18	Увс	Ч.Чимэд	18	30	3	10	7	5	1	-	4	74.0
19	Ховд	Э.Болормаа	19	35	1	3	10	11	6	2	2	54.0
20	Хөвсгөл	Ш.Идэрбаясгалан	20	23	1	1	9	3	-	1	8	64.0
21	Хэнтий	Ц.Чогсомжав	21	32	6	17	6	1	-	-	2	86.0
Үнэлгээний дүн				654	94	220	145	70	32	12	81	75.8

ДҮГНЭЛТ

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 21 аймгийн Засаг дарга нартай 2022 онд нийт 654 заалт бүхий гэрээ байгуулснаас үр дүнтэй хэрэгжсэн 94, тодорхой үр дүнд хүрсэн 365,

эрчимжүүлэх шаардлагатай 70, үр дүнгүй 44, хэрэгжээгүй буюу үнэлгээ хийгдээгүй 81 заалт үнэлэгдэж, гэрээний үүргийн биелэлт нийт дүнгээр 75.8 хувийн хэрэгжилттэй дүгнэгдлээ.

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын аймгийн Засаг дарга нартай байгуулсан гэрээний үүргийн биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дараах нийтлэг зөрчил, дутагдал илэрч байна. Үүнд:

1. Гэрээний заалтыг тухайн орон нутгийн онцлогийг харгалзан, цаг үеийн нөхцөл байдалд бодит үнэлэлт, дүгнэлт өгч тусгаагүйгээс нийт 654 заалт бүхий гэрээнээс 81 заалт нь хэрэгжээгүй буюу үнэлэх боломжгүй байна. Тухайлбал, Булган аймгийн засаг даргатай байгуулсан 27 заалт бүхий гэрээний 8, Говьсүмбэр аймгийн засаг даргатай байгуулсан 29 заалт бүхий гэрээний 7, Завхан аймгийн засаг даргатай байгуулсан 31 заалт бүхий гэрээний 10, Хөвсгөл аймгийн засаг даргатай байгуулсан 23 заалт бүхий гэрээний 10 заалт хэрэгжээгүй буюу үнэлгээ хийгдээгүй байна.

2. Хэрэгжээгүй буюу үнэлгээ хийгдээгүй заалтууд олон, тэдгээрийг журамд заасны дагуу хасаж тооцдог тул хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүн бодит бус гарч байна.

3. Тухайн аймагт геологи, уул уурхай, газрын тос болон хүнд үйлдвэрийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа эсэхээс хамааран аймгийн үндсэн чиглэл, хөгжлийн төлөвлөгөөтэй уялдуулан хамтран ажиллах гэрээнд тусгах заалтыг тодорхойлоогүй тул ихэнх аймгуудад гэрээний дараах заалтууд хэрэгжээгүй байна. Үүнд:

- Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 3.2.6.3-т орон нутагт эрдэс баялгийн асуудал хариуцсан нэгж байгуулна гэж тусгагдсаны хүрээнд Эрдэс баялгийн асуудал хариуцсан хэлтсийг аймгийн засаг даргын тамгын газрын бүтцэд байгуулах асуудалд дэмжлэг үзүүлэх;
- Орон нутагт боловсруулах үйлдвэр байгуулах болон түүнтэй холбоотой дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтын төсөл хэрэгжүүлэхээр ажиллаж буй төрийн болон хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагаанд хууль, журмын хүрээнд дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллах;
- Уурхай, уулын үйлдвэрийг шинээр ашиглалтад оруулах улсын комисс ажиллах үед холбогдох мэргэжлийн хүмүүсийг тухай бүр томилон ажиллуулах.

4. “Хамтран ажиллах”, “дэмжлэг үзүүлэх” гэсэн зарим заалтыг тодорхой бус, эсвэл тухайн заалтыг өнгөрсөн цаг дээр хуулбарлан тайлагнаж байгаа нь хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд хүндрэлтэй байна.

5. Тайлан, мэдээ болон санал хүргүүлэх тодорхой хугацаа заасан дараах заалтуудын хэрэгжилтийг албан бичгийн огноо, дугаартайгаар үнэн зөв тайлагнаагүйгээс үнэлгээ буурч байна. Үүнд:

- Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал, барилгын материалын ашиглалт, олборлолтын мэдээ, нөөцийн хөдөлгөөний мэдээллийг Ашигт малтмал, газрын тосны газрын чиглэл хариуцсан нэгжид улирал бүр ирүүлэх;
- Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа боловсруулах үйлдвэрүүдийн ерөнхий мэдээллийг хагас жил тутам буюу тухайн жилийн 07 дугаар болон 12 дугаар сарын эхний хагаст багтаан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд ирүүлэх;
- Орон нутгийн онцлог, давуу талд тулгуурласан эдийн засаг нийгэмд бодит хувь нэмэр оруулах, боловсруулах үйлдвэр байгуулах боломжийн талаар судалгаанд суурилсан санал боловсруулж, II улиралд багтаан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд ирүүлэх зэрэг заалтууд болно.

САНАЛ, ЗӨВЛӨМЖ

- Тухайн аймагт геологи, уул уурхай, газрын тос, хүнд үйлдвэрийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгааг харгалзан хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр, үндсэн чиглэл болон төлөвлөгөөтэй уялдуулан, орон нутгийн онцлогт нь тохирсон зүйл заалт бүхий "Хамтран ажиллах гэрээ"-г байгуулах;
- Аймгууд "Хамтран ажиллах гэрээ"-ний биелэлтэд ач холбогдол өгч, гэрээний заалт бүрээр хийсэн ажлын үр дүнг товч, тодорхой бичиж, тайлангийн чанар, утга найруулгыг хянаж, нотлох баримт буюу холбогдох тушаал, шийдвэр болон албан бичгийн огноо, дугаарыг дурдах;
- Гэрээний заалтад хамааралгүй биелэлт бичих, заалт давхцах, алдаатай дугаарлах зэрэг зөрчлүүд гарч байгааг анхаарах;
- Аймгууд гэрээний хэрэгжилтийг ижил загвараар тайлагнах.

Хянасан:
ХШҮДАГ-ын дарга

Т.Баасанпүрэв

Үнэлгээ хийж, тайлан боловсруулсан:

ХШҮДАГ-ын мэргэжилтэн *Н. Энхсайхан* Ж.Энхсайхан